

ראשית קריאה ואחריתה

ספרי העיפרון הסגול מהנים בכל גיל. הרפתקאותיו של אהרון נותנות רדור לדמיון. הציורים, כמו הרמיון, חלקם מתוכננים וחלקם פרוצים. קשקוש לא והיד מוביל את אהרון להרפתקאות חדשות, ואף פעם לא נשאר סתם קשקוש.

הספר "ארץ הפחדנים" של רני רוה מיועד לילדים קוראים. זה קובץ סר פורים מצחיקים מאוד, שמעדיבים מצר אות ופנטסיה. ההומור בדרך כלל אינו מעל לראשם של הילדים (לפעמים כן, ובלבד, ויחד עם זה הוא מתחכם).

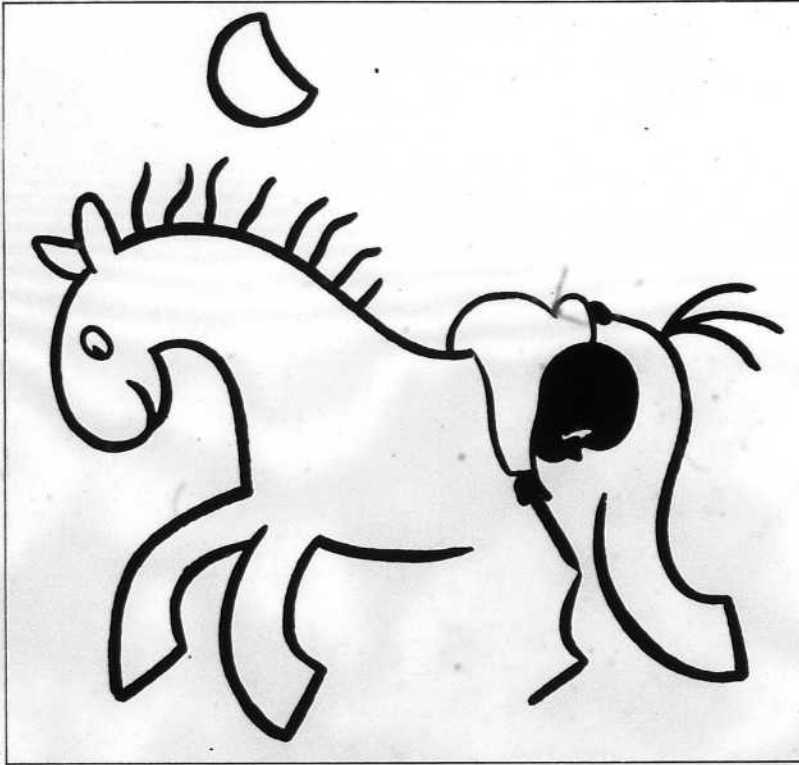
בסיפור "ארץ הפחדנים", מגיע אהוד לוועדת הקבלה של ארץ הפחדים. ועדת קבלה זאת נחוצה מאוד, כי עליה לברר ממה פחד הפחדן. ברגע שפחדן מסוים נוקב בשמו של מה שמפחד אותו, מוצא הדבר המפחד הזה מארץ הפחדים. כך למשל משוללת ארץ זו זריקות, מכש פוח, רופאי שיניים, גנבים, תולעים וכו'.

כשאמר אהוד לוועדת הקבלה שהוא פחד ממס הכנסה בנוכו הבריה. הם לא ממש ידעו מה זה מס הכנסה, ואהוד לא יכול לעזור להם. "איך אתה יכול לפחד ממשוה שאתה לא יודע מה זה?" שאל אחד החברים. "דווקא בגלל שאני לא יודע מה זה, זה עוד יותר מפחיד", אמר אהוד. הוא הסביר לחברים שאבא שלו מאוד גיבור ולא מפחד מכלום, אך יום אחד הוא שמע את אביו לוחש לאמו שהוא פחד ממס הכנסה. אהוד המבוהל שאל את אביו מה זה מס הכנסה, אך אבא אמר "זה לא העסק שלך", ואהוד נבהל עוד יותר. כשמתברר שמש הכנסה זה כסף הכל כסף, מבקש אהוד כרטיס כניסה לארץ הפחדנים גם לאבא שלו. אבל, לאור מחשבה שנייה, אהוד מבין שמבוגרים, שאומרים שהם לא פחדים ממשום דבר, רק יפחדו שוב את הפחדנים, ולכן עדיף שישאירו את ארץ הפחדנים לילדים רשישארו בבית".

בסיפור "כיפה אדומה חוזרת", מגיעה גברת וקנה לתתנת מטרה וסוענת שהיא כיפה אדומה. לשענתה חיברו עליה אגדה מסופשת וכלל לא הניזנית והיא תובעת את עלבונה. השומר מאמין לה, ותכנן וכסה במישרים (וגם באגרות) מתברר שהוא בעצם הבן שלה.

כל הסיפורים כתובים בעברית קולחת. הטקסט מנוקד וגדול, והאיורים (אחד או שניים לכל סיפור) נעימים לילד.

לילד שעדיין מעדיף ספרות ררך האוזן אפשר להציע במקרה זה עסקה: סיפור אחד אני וסיפור אחד אתה. הנגהא תהיה הדדית.

אהוד של ג'והנמן מתוך "הקרקס של אהרון". קשקוש לא והיד מוביל להרפתקאות חדשות.

ובעניין זה, נדמה לי שרק מתוך רש' לנות לא מוספר העמודים ב"הקרקס של אהרון". אין טיפוק רב יותר מקריאת 60 || עמודים. ב"תמונה של אהרון" 63 העמודים הם למעשה 63 משפטים, אך אין בכך כדי לגרום מתחושת הניצחון העצומה של מי שקרא אותן לבר.

חבל רק שהתרגום לא נאמן עד הסוף לעברית. מדי פעם שומעים את מבנה המשפט האנגלי וזה מטרבל קצת את הקריאה. ובמקרה זה, של ראשית קריאה, סרבל הוא כמעט פשע. זה המשפט הפותח של "התמונה של אהרון": "אני רוצה תמונה כדי לתלות על הקיר", אמר אהרון". מה רע בסתם "אני רוצה תמונה על הקיר"? ב"הקרקס של אהרון" מופיע המשפט הבא: "אהרון עשה לגלגל ב' אוויר, מחזיק חוק בידו את העיפרון הסגול". הרבה יותר קל ונכון: "אהרון התגלגל באוויר החזיק..."

גם כהם הציור הוא המרכז, והמלים נוערו רק לקשר בין האפיוורות הציוריות. למעשה, ברגע שמבינים שהעיפרון הסגול של אהרון יכול ליצור מציאות והוא עוזר לאהרון להגיע למחוזות הפזו ולברוח ממציבים לא מתוכננים, המלים כמעט מיותרות.

ילדים שעדיין לא למדו לקרוא יכר לים לרפוד כספרים ולהבין את העלילה ולהיראות כקוראים לכל דבר. ילדים ששלחו בכיתות את החוברות הראשונות

גם כהם הציור הוא המרכז, והמלים נוערו רק לקשר בין האפיוורות הציוריות. למעשה, ברגע שמבינים שהעיפרון הסגול של אהרון יכול ליצור מציאות והוא עוזר לאהרון להגיע למחוזות הפזו ולברוח ממציבים לא מתוכננים, המלים כמעט מיותרות.

ילדים שעדיין לא למדו לקרוא יכר לים לרפוד כספרים ולהבין את העלילה ולהיראות כקוראים לכל דבר. ילדים ששלחו בכיתות את החוברות הראשונות

התמונה של אהרון

כתב וצייר: קרוקס ג'והנסון. תירגמה מאנגלית: שולה מודן. סדרת אני יודע לקרוא, הוצאת מודן. 64 עמ', 24 שקלים

הקרקס של אהרון

כתב וצייר: קרוקס ג'והנסון. תירגמה מאנגלית: שולה מודן. סדרת אני יודע לקרוא, הוצאת מודן. עמודים לא מסופרים. 24 שקלים

ארץ הפחדנים

דני רוה. ציירה: שירי נל. סדרת מוב לקרוא, הוצאת עם עובד. 79 עמ', 28 שקלים

יעל דר

מעבר מהאונה לסיפור ולקריאה לבר הוא אינרס משותף להורים ולהוצאות הספרים. אין טיפוק ורוחה גדולים יותר מאשר נורת לילה דולקת וילד קורא. אלא שהמעבר הזה הוא עניין מסובך, כי לשום ילד לא ממש מתחשק לוותר על הסיפור לפני השינה, שקוראים אבא או אמא. כל כך נעים לצי חוק יחד, לפחד יחד ולהביט יחד בציורים. וחזק מזה - הקריאה של אמא ואבא כל כך רווטה, והעלילה זורמת כלי בעיות טכניות.

לכן צריך לבחור מאוד בקפידה את הספרים הראשונים שייקראו לבר. כלל ראשון הוא שהטקסט לא יהיה מאיים. עמוד צמוט בגמלים שחורות יכול לעודד הלהלה במקרה הרע ותחושת זוכה מעיקה במקרה הטוב. אבל, גם אם הכללתם של ספרי אהרון בסדרת "אני יודע לקרוא" היא הולטה נכונה מאוד. שני הספרים שיצאו בהוצאת מודן גם ספרי המשך לספר הקלאסי, "אהרון והעיפרון הסגול", שיצא לפני שנים רבות בעם עובד (גם ספרים אלה נכתבו לפני 30 שנה ויותר). כמו בספר הבכור,

אהרון של שאלות ותקוות וייאוש